

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v neveřejném zasedání konaném 9. července 2020 o stížnosti, kterou podal [jméno] [příjmení], [datum narození] v [obec], občan České republiky, trvale bytem [adresa], t. č. ve výkonu předávací vazby ve vazební věznici v Plzni, proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 24. června 2020, č. j. 1 Nt 13/2020-150,

takto:

Podle § 149 odst. 1 písm. a) trestního řádu se ke stížnosti vyžádaného [jméno] [příjmení] napadené usnesení zrušuje v celém rozsahu a znovu se rozhoduje tak, že

- I. Podle § 205 odst. 1 zák. č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních se vyžádaný

[jméno] [příjmení],

[datum narození] v [obec], občan České republiky, trvale bytem [adresa], t. č. ve výkonu předběžné vazby ve vazební věznici v Plzni,

předává

na základě evropského zatýkacího rozkazu vydaného Obvodním soudem Mnichov dne 9. května 2020, sp. zn. ER XXX GS 215/20, do Spolkové republiky Německo k trestnímu stíhání pro trestný čin podvodu spáchaný organizovanou skupinou podle § 263 odst. 1, 3 věta druhá č. 1, 2, odst. 5 a § 53 německého trestního zákona, kterého se měl dopustit tak, že:

společně s [příjmení] [příjmení] a [jméno] [příjmení] se v přesně nezjištěné době před 27. dubnem 2020 spojili s dalšími dosud neustanovenými pachateli s tím, že budou společně páchat pokračující trestný čin podvodu, a to tak, že se budou vydávat za „známé“ nebo „vnuky“ a mezi jednotlivými členy organizované skupiny byl domluven postup spočívající v tom, že pachatel se telefonicky spojí s obětí a pod falešnou legendou, ve které vystupuje jako osoba známá nebo příbuzná a tak se mu podaří vzbudit v oběti důvěru; pomocí vylhaných záminek o nouzové situaci přiměje takto oklamanou oběť k zaplacení pokud možno vysoké částky peněz a domluví, že peníze budou předány další osobě, která je vyzvedne, volající přitom má pravidelně k dispozici ve své blízkosti dalšího člena organizované skupiny, tzv. logistika. V rámci uvedené struktury organizované skupiny vyžádaný [jméno] [příjmení] s [příjmení] [příjmení] a [jméno] [příjmení] vykonávali roli těch, kteří peníze vyzvedávali, když [příjmení] [příjmení] byla pověřena bezprostředním převzetím peněz a vyžádaný [jméno] [příjmení] s [jméno] [příjmení] ji měli takticky výhodně dopravit na místo za účelem převzetí peněz a po dokončení činu ji pokud možno rychle dopravit zpět do České republiky, přičemž takto:

- II. 68letý poškozený [jméno] [příjmení], Zollstrasse 9, Mnichov, přijal dne 27. dubna 2020 okolo 10.30 hodin hovor od dosud neznámého muže na svou pevnou telefonní linku; volající se šikovním vedením rozhovoru vydával za „sousedu ze stejného domu [jméno] [příjmení]“ a

Shodu s prvopisem potvrzuje [jméno] [příjmení]

požádal o peněžní částku ve výši 24.000 euro na vydražení nemovitosti; volající nepravdivě uvedl, že se nachází u Obvodového soudu Augsburg a pokud nezaplatí do jedné hodiny požadovanou částku, bude muset navíc uhradit notářské a dražební poplatky. Poškozený domnělému známému uvěřil a sdělil volajícímu, že má k dispozici pouze 10.000 euro a

volající mu řekl, že to je příliš málo a dotazoval se, zda poškozený nemá zlato nebo cenné hodinky. Poškozený odpověděl záporně, uvedl však, že má na svém bankovním účtu povolený debet ve výši 6.000 euro. Když volající souhlasil s částkou 16.000 euro, odebral se poškozený příměstskou rychlodráhou do své banky v centru města a nechal si částku vyplatit. Když se poškozený vrátil, přijal okolo 11.30 hodin telefonní hovor. Osoba, která měla částku vyzvednout, se ohlásila jako „praktikantka notáře, paní [příjmení]“ a uvedla, že soused zůstal v dopravní zácpě. Poškozený nakonec okolo 12.20 hodin peněžní částku předal vyžádané [příjmení] [příjmení], kterou do blízkosti místa předání dovezli vyžádání [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. Po spáchání činu odjeli vyžádání s lupem společně do České republiky,

III. dosud nezjištěný poškozený manželský pár v obvodu města Mnichov, trvale žijící v

Bleibtreustraße v Mnichově – Solln nebo v její blízkosti, přijal během dopoledne dne 8. května 2020 alespoň jeden telefonát od dosud neznámé osoby údajně na jeho pevnou linku. Neznámý se šikovně vedeným hovorem a pomocí dosud blíže nezjištěného příběhu podle shora uvedeného postupu vydával za známého nebo příbuzného a nepravdivě předstíral finanční tíseň a pro její vyřešení požádal o peněžní částku ve výši minimálně 25.000 euro. Poškození údajnému známému/příbuznému uvěřili a předali okolo 10.10 hodin peněžní částku vyžádané [příjmení] [příjmení]. Ta se podle domluvy setkala s vyžádanými [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], kteří ji dovezli do [obec] a nedaleko odtud vyčkávali, až bude čin spáchán. Tito tři vyžádání poté společně uprchli s lupem do České republiky, kde okolo 12.30 hodin byli bezprostředně po překročení hranice na hraničním přechodu [obec] spolu s kořistí zadrženi,

a to za současného přijetí ujištění Státního zastupitelství Mnichov ze dne 11. května 2020, sp. zn. 380 Js 142887/20, že v případě, že vyžádanému [jméno] [příjmení] ve [příjmení] republiky Německo bude uložen nepodmíněný trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody, bude mu umožněn výkon tohoto trestu či ochranného opatření v České republice.

IV. Podle § 206 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, se předběžná vazba vyžádaného [jméno] [příjmení], [datum narození], přeměňuje na vazbu předávací.

Odůvodnění:

1. Usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 24. června 2020, č. j. 1 Nt 13/2020-150, bylo rozhodnuto, že podle § 205 odst. 1 zák. č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních se vyžádaný [jméno] [příjmení] na základě evropského zatýkacího rozkazu vydaného Obvodním soudem Mnichov dne 9. května 2020, sp. zn. ER XXX GS 216/20, předává do [příjmení] republiky Německo k trestnímu stíhání pro trestný čin podvodu spáchaný organizovanou skupinou podle § 263 odst. 1, 3 věta druhá č. 1, 2, odst. 5 a § 53 německého trestního zákona, kterého se měl dopustit skutkem, popsáním rovněž ve výroku tohoto usnesení.

2. O předání vyžádaného [jméno] [příjmení] bylo zmíněným usnesením krajského soudu rozhodnuto za současného přijetí ujištění německé strany, že bude-li vyžádanému uložen nepodmíněný trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody, bude mu umožněn výkon tohoto trestu či ochranného opatření na území České republiky.

3. Dalším výrokem usnesení krajského soudu bylo rozhodnuto, že podle § 206 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, se u vyžádaného [jméno] [příjmení] přeměňuje vazba předběžná na vazbu předávací.

4. V odůvodnění shora uvedeného usnesení se Krajský soud v Plzni podrobně zabýval možnými překážkami předání ve smyslu § 205 odst. 2 zák. č. 104/2013 Sb. a neshledal, že by některá z těchto překážek existovala a mohla bránit předání. Zdůvodnil rovněž, proč neakceptoval obhajobu

vyžádaného, ať již se týkala jeho námitky, že se na části trestné činnosti nemohl podílet, nebo v jeho poukazu na zdravotní stav. Zdůvodnil rovněž, proč předání vyžádaného neodložil s ohledem na další trestní stíhání probíhající v České republice.

5. Proti uvedenému usnesení podal ihned po jeho vyhlášení vyžádaný stížnost, kterou následně prostřednictvím svého obhájce odůvodnil. Jeho výhrady proti citovanému usnesení se zaměřují na dvě oblasti:

1) zpochybnění závěru, že není důvod rozhodnout o odkladu předání s ohledem na jeho trestní stíhání v České republice,

2) ignorování skutečnosti, že vyžádaný trpí duševní poruchou.

ad 1) S ohledem na to, že vyžádaný dosud nebyl v řízení vedeném v České republice o zločinu s horní hranicí trestní sazby trestu odnětí svobody 8. let vyslechnut, v případě jeho předání do spolkové republiky Německo hrozí, že celé vyšetřování bude zmařeno a oslabí se důkazní prostředky. Nelze uzavřít, že ve vyžadujícím státě je vedeno trestní stíhání pro mnohem závažnější trestnou činnost. Navíc soud nekomunikoval s německými orgány v tom smyslu, zda již bylo proti vyžádanému zahájeno trestní stíhání či byly učiněny obdobné kroky podle německých trestních předpisů. Vyžádaný odkazuje na vyjádření Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 6, navrhuje předání odložit. Soud vůbec neposoudil možnost dočasného předání ve smyslu § 211 zák. č. 104/2013 Sb., jak mu ukládá zákon. Závažnost trestné činnosti, pro niž má být vyžádaný stíhán v obou státech, je obdobná. Soud se nezabýval tím, jaká je faktická a časová možnost předání vyžádaného z vyžadujícího státu zpět do České republiky. Z tohoto důvodu řízení trpí vadami, pro které nemůže rozhodnutí o předání obstát.

ad 2) Nelze se ztotožnit se závěrem soudu, že ve [příjmení] republice Německo bude vyžádanému, který trpí duševní poruchou, zajištěna odpovídající péče. Soud neučinil žádné dotazy na vyžadující orgány a paušální odkaz soudu na srovnatelné podmínky je nedostatečný. Jsou tak pochybnosti ohledně překážky předání ve smyslu § 205 odst. 2 písm. m) zák. č. 104/2013 Sb., neboť nebylo nijak ověřeno, zda a jak budou vyžadujícím státem zajištěny shodné podmínky péče o trvale duševně nemocného vyžádaného tak, aby se výrazně nezhoršilo jeho postavení v trestním řízení ve [příjmení] republice Německo.

6. S odkazem na shora uvedené námitky a poukaz na to, že německé orgány mohou využít institutů doručení písemnosti v trestním řízení, výsledku prostřednictvím videokonference a telefonu, vyžádaný v odůvodnění své stížnosti navrhl, aby napadené usnesení bylo zrušeno a věc byla vrácena soudu I. stupně k novému projednání, nebo bylo znovu rozhodnuto tak, že vyžádaný se propouští z vazby na svobodu, případně se odkládá jeho předání do doby pravomocného rozhodnutí o vině a trestu v trestní věci vedené Krajským ředitelstvím policie České republiky hl. m. Prahy, sp. zn. KRPA -233410/TC-2019-001173.

7. Vrchní soud v Praze na podkladě podané stížnosti podle § 147 odst. 1 trestního řádu přezkoumal správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a s ohledem na dále uvedené shledal stížnost částečně důvodnou, byť z jiného důvodu, než uvádí vyžádaný.

8. V řízení o návrhu státního zástupce na předání vyžádaného k trestnímu stíhání do [příjmení] republiky Německo a přeměnu předběžné vazby ve vazbu předávací postupoval Krajský soud v Plzni v souladu se zákonem; veřejné zasedání se konalo za přítomnosti vyžádaného i jím zvoleného obhájce a v jeho průběhu byla plně respektována práva vyžádaného, která má v rámci řízení o předání, včetně práva na obhajobu. Vyžádanému byl ve veřejném zasedání poskytnut prostor k tomu, aby se vyjádřil jak ke shora uvedenému návrhu, tak k prováděným důkazům, a uvedl vše, co pro zpochybnění důvodnosti tohoto návrhu považoval za podstatné. Stejně tak bylo respektováno právo vyžádaného navrhnout provedení důkazů dalších. V řízení, které předcházelo vyhlášení stížností napadeného usnesení, nedošlo k žádné procesní vadě, která by mohla odůvodnit jeho zrušení.

9. Za takovou vadu nelze považovat ani výtku vyžádaného, že podle něj soud I. stupně nekomunikoval s příslušnými orgány ve [příjmení] republice Německo a nezjednal si jasno v otázkách rozsahu provedených úkonů v trestním řízení vedeném v tomto státě, případně možnosti dočasného předání do tohoto státu. Z evropského zatýkacího rozkazu je zřejmé, že mu dne 9. května 2020 předcházelo vydání vyšetřovacího zatýkacího rozkazu pro uvedenou trestnou činnost, již se měl vyžádaný dopustit ve spolupachatelství s [příjmení] [příjmení] a [jméno] [příjmení], ohledně nichž probíhala nebo probíhají řízení o předání. Možnost dočasného předání je institutem, který rámcové rozhodnutí Rady z 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/), považuje ve svém čl. 24 za alternativu odkladu předání a podle § 211 zák. č. 104/2013 Sb. přichází v úvahu na poměrně velmi krátkou dobu, byť lze dohodnout její prodloužení, resp. opakované předání. Pokud se ve stížnosti argumentuje duševním stavem vyžádaného, pro který je pro něj řízení o předání psychicky náročné, pak to tím spíš platí o dočasném, resp. opakovaně dočasném předání. Byť to vyžádaný ve své stížnosti zpochybňuje, je nesporné, že trestní stíhání ve [příjmení] republice Německo je vedeno pro závažnější trestnou činnost, než je trestní stíhání vedené v České republice a lze s určitou mírou pravděpodobnosti předpokládat, že obvinění budou po dobu trestního stíhání ve vazbě. Vyžádaný je navíc občanem České republiky, takže nelze očekávat, že ze strany německých orgánů by docházelo k průtahům nebo k vyjádření odmítavého přístupu v řízení o jeho zpětném předání do České republiky k výkonu uloženého trestu, nebo jeho zadržování na území tohoto státu v případě propuštění z vazby na svobodu. Vrchní soud v Praze se ztotožňuje s argumentací, pro niž krajský soud neshledal důvodu vyčkat skončení trestního stíhání, které je rovněž proti vyžádanému vedeno v České republice, jak je podrobně rozvedeno v bodu 9. odůvodnění napadeného usnesení. K tomu lze dodat, že podle § 210 zák. č. 104/2013 Sb. mezi hlediska, která má soud při hodnocení případného odkladu předání vážit, patří i možnost předání této osoby z vyžadujícího státu zpět do České republiky. Právě s ohledem na občanství vyžádaného a skutečnost, že předání se týká státu, sousedícího s Českou republikou, nelze předpokládat, že by s účastí vyžádaného na úkonech trestního stíhání v České republice vznikaly problémy. Pokud vyžádaný ve své stížnosti argumentuje možností přeshraničního doručování písemností nebo videokonference, je třeba upozornit, že tyto formy právní pomoci lze aplikovat oboustranně.

10. Pochybení, pro které by napadené usnesení nemohlo obstát, neshledal Vrchní soud v Praze (s výjimkou dále uvedenou) ani po přezkoumání obsahové stránky výroku napadeného usnesení o předání. Jak již bylo shora uvedeno, krajský soud se v potřebném rozsahu zabýval otázkou, zda neexistuje některá ze zákonných překážek předání. Na jeho podrobné zdůvodnění, že žádná taková překážka neexistuje, které má oporu v provedených důkazech, je logické a odpovídá zákonu, lze pro stručnost odkázat. Krajský soud se v odůvodnění napadeného usnesení rovněž zabýval námitkami, které proti návrhu státního zástupce vznesl vyžádaný. K tomu lze dodat, že ochrana vlastních občanů, již se vyžádaný dovolává, nespočívá v tom, že vykonávající stát bez dalšího odmítne předat své občany do jiného členského státu Evropské unie, ať již k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu. Na jejich obranu zákon č. 104/2013 Sb. v souladu s citovaným rámcovým rozhodnutím v § 203 odst. 6 předání občanů České republiky k trestnímu stíhání podmiňuje ujištěním od příslušného orgánu vyžadujícího státu, že takové osobě bude umožněn výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody v České republice, pokud jí bude uložen takový druh trestu nebo ochranného opatření a po vynesení rozsudku nevysloví souhlas s výkonem trestu nebo ochranného opatření ve vyžadujícím státě. Zmíněné ujištění v řízení v dané věci bylo Státním zastupitelstvím v Mnichově jeho sdělením z 11. května 2020, sp. zn. 380 Js 142887/20, poskytnuto a krajský soud je, byť nepřesně, zmiňuje ve výroku napadeného usnesení.

11. Jak již v odůvodnění svého usnesení uvádí Krajský soud v Plzni, smyslem postupu soudu ve vykonávajícím státu v rámci řízení o předání není hodnocení otázky viny vyžádané osoby skutkem uvedeným v evropském zatýkacím rozkazu. V tomto směru platí princip vysoké důvěry mezi

členskými státy, jež zahrnuje i předpoklad důvodnosti vedení trestního stíhání. K tomu lze dodat, že právní úprava řízení o předání na podkladě evropského zatýkacího rozkazu není s prováděním takových důkazů spojena. Konečně, důvodnost podezření ze spáchání uvedeného trestného činu je zřejmá již ze skutečnosti, že bezprostředně poté, co mělo dojít ke druhému podvodnému útoku, došlo k pronásledování osádky podezřelého automobilu policejní hlídkou a pro chování řidiče tohoto vozidla k zadržení došlo až v blízkosti hraničního přechodu. Identifikován pak byl kromě dalších i vyžádaný a peněžní hotovost byla nalezena ve vozidle.

12. Krajský soud se v potřebném rozsahu zabýval i námitkou vyžádaného, týkající se jeho zdravotního stavu, byť byla znovu vznesena v odůvodnění stížnosti. Je třeba konstatovat, že nebyly zjištěny žádné závažné příznaky, které by předání vyžádaného bránily, nebo které by signalizovaly, že v rámci předání hrozí ohrožení jeho života či zdraví. Posouzení otázky, zda duševní stav vyžádaného mohl mít vliv na jeho ovládací či rozpoznávací schopnosti v souvislosti se spáchanou trestnou činností, náleží příslušným orgánům činným v trestním řízení a v poslední řadě soudu ve vyžadujícím státě. K námitce vyžádaného, že v případě jeho předání dojde ke zhoršení jeho postavení v důsledku psychické poruchy, kterou trpí, lze uvést, že podle záznamů v evidenci Rejstříku trestů a z připojeného spisu Okresního soudu v Ostravě, sp. zn. 1 T 199/2018, má vyžádaný zkušenost s trestním stíháním jak v České republice, tak ve [příjmení] republice Německo [ulice] zpráva o jeho zdravotním stavu ze 14. května 2020 se zaměřuje na konstatování, že je v ambulantní péči pro trvalou duševní poruchu, aniž by uváděla, že v důsledku předtím vedených trestních stíhání došlo k jakémukoliv zhoršení.

13. Za situace, kdy krajský soud rozhodl o předání vyžádaného, správně přeměnil předběžnou vazbu vyžádaného ve vazbu předávací. Tento výrok je obligatorně navázán na rozhodnutí o předání, jediným důvodem vazby podle § 206 odst. 1 zák. č. 104/2013 Sb. je skutečnost, že soud rozhodl, že vyžádaná osoba se předá. Na rozdíl od předběžné vazby nepřichází v úvahu nahrazení předávací vazby jinými alternativními opatřeními, uvedenými v § 73 a § 73a trestního řádu.

14. Po přezkoumání napadeného usnesení zjistil Vrchní soud v Praze pouze jedinou vadu ve výroku o předání, spočívající v tom, že krajský soud nesprávně uvedl odkaz na číslo, pod kterým [ulice] soud v Mnichově vydal v dané věci evropský zatýkací rozkaz. Tato chyba by mohla v dalším postupu ohledně předání jmenovaného vyvolat spory, a proto Vrchní soud v Praze napadené usnesení zrušil jak ve výroku o předání, tak na něj navazujícím výroku o přeměně předběžné vazby a znovu rozhodl obsahově shodně, jako předtím učinil Krajský soud v Plzni s tím, že uvedl správné číslo evropského zatýkacího rozkazu a zároveň specifikoval ujištění o tom, že vyžádanému v případě uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody či obdobného ochranného opatření bude umožněn jejich výkon v České republice.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

Praha 9. července 2020

JUDr. Vladimír Král
předseda senátu